

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1908. október 18.

217. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 929.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az osztrák és magyar áru bojkottja Törökországban.

Szaloniki, október 14.

A hagyományos osztrák politika ezuttal sem tagadhatta meg önönmagát. Nagyhatalmi politikát akartak csinálni, meg akarták mutatni a hatalmaknak, hogy még ők is képesek nagyra, hogy nemcsak néma szemlélők a hatalmak koncertjében, s annektálták Bosznia-Hercegovinát.

Tették ezt abban a szent meggyőződésben, hogy az elsősorban érdekelt Törökország, Európa beteg embere úgy sem számít, az már eddig is annyi megalázást tűrt el, hogy ezt is szó nélkül fogja eltűrni, legfeljebb egy nagyon is problematikus értékű protestáló jegyzékkel fog rá válaszolni.

A híres osztrák rövidlátó diplomácia ezuttal is alaposan elszámította magát. Nem számolt azzal, hogy a juliusi végtelen forradalom nagyon is megváltoztatta a régi indolens népet s ugyanaz a török ember, aki három hónappal ezelőtt azért imádkozott, vajha jönne már egy európai hatalom, mely elfoglalná az egész országot, hogy megszabaduljanak a zsarnokságtól, megtalálta önmagát meg hazáját, ma büszkén vallja magát „oszmali“-nak, s azt akarja, hogy az ő hazája is nagy, dicső és hatalmas legyen.

Ebben a hangulatban találta a török népet Bosznia-Hercegovina annektálása. Emberi jogaikban sértett hazafiakat talált, s ez az anynyiszor megalázott, porbatiport nemzet mint egy ember kelt fel, hogy megtorolja a rajta esett sérelmet.

Nem fegyverhez nyúlt, nem akarja a honpolgárok ezreit mérszárszékre hurcolni, ezt a művelt és civilizált európai hatalmakra hagyja. A török nép megüzente a monarkianak a gazdasági háborút, s bojkottálja az osztrák s magyar árut s gazdaságilag akar súlyos csapást mérni rájuk ott, ahol legérzékenyebben sújthat bennünket — *keteti kivitelünkben.*

Az új-török „egyetértés és haladás“ központi bizottsága falragaszokon és az újságokban felszólította a lakosságot, hogy ne vegyen se osztrák, se magyar árut, annullálja már megadott rendelkezéseit a monarkia exportörjeinél, ne használjon semmit, ami osztrák, vagy magyar eredetű, sőt, hogy a bojkott teljes legyen, semmisítse meg élet-, tűz-, baleset- stb. biztosításait, amelyeket osztrák vagy magyar biztosító intézeteknél csinált. S hogy e bojkott nagyon is komoly, azt már eddig is sajnálatosan lehet tapasztalni.

Az osztrák Lloyd-társaság Triesztből jött hajóját bojkottálták, s a hajó 3 napon át nem tudta ide szánt áruit kirakni, mert nem akadt munkáskéz ebben a nagy városban, a mely drága pénzért vállalkozott volna a kirakodásra.

Hiába interveniált a konzul a hatóságoknál, a földhöz ragadt szegény rakodó-munkás

az új török bizottság instrukcióját hiven betartja s büszkén jelenti ki, hogy a nép akarata ellenére nem vállal munkát és osztrák árut nem rak ki.

A kereskedők egyre-másra vonják vissza már megadott rendelkezéseiket a monarkia gyárainál, s körlevelekben adják tudtul, hogy osztrák és magyar árut nem fogadnak el.

A kereskedelmi kamara az új-török bizottság néhány tagjával kiegészítette magát s permanenciában van, hogy a kereskedőknek utbagazítást adjon, hogy honnan szerezhetik be azon áruikat, amelyeket eddig a monarkiából hoztattak.

Még azok az áruk is, melyek eddig kizárólag a monarchiából jöttek, (mint cukor és fez) bojkottálva vannak, s cukrot Oroszország és Romániából szándékoznak hozatni, a fezt, a speciális török fejviseletet pedig egyáltalán mellőzni akarják és nemezéből készült kalpagal akarják helyettesíteni. Körleveleket küldenek a belga, angol, francia stb. kereskedelmi kamarákhoz, hogy szólítsák fel az érdeklődő gyárosokat s küldjenek utazókat a török piacokra, hogy újabb összeköttetéseket szerezhesenek az itteni kereskedők.

Ne áltassuk magunkat azzal, hogy ez szalmaláng s komolyan nem vehető. Sajnos, nagyon is komoly, vlsszahatását alaposan meg fogjuk érezni rövidesen. A bojkottot rendszerezsen minden térré kiterjesztik, a megrendelések megsemmisítésén kívül már eddig is számos biztosítást storniroztak osztrák és magyar biztosító-társaságoknál, több osztrák cég itteni fiókházába pedig igaz hazafinak szigorúan tilos a lábát betenni. S vajjon ki nem akar most jó hazafinak legalább látszani.

Ide jutottunk bölcs politikusaink és diplomataink jóvoltából. Elvesztjük legjobb fogyasztó piacunkat, s ha egyszer kivernek innen bennünket, ha megtalálják más országok gyárainál az állandó összeköttetést, hosszú évek munkájával sem tudjuk azt majd visszazerezni, amit csak pár hónapig tartó bojkottal elvesztünk.

Sajnálatlaltal tapasztalhattuk ezt a Szerbiával 2 évig tartott vámháborúval is, hogy most, midőn már van kereskedelmi szerződésünk, a szerb kereskedők annyira elszoktak tőlünk, hogy nagyon sok munkába fog kerülni, míg ott félig-meddig újra bevezetjük magunkat, de persze csak úgy, ha a viszony nem olyan lesz, mint amilyen ma újra.

De ki törődik nálunk ily csekély gazdasági érdekekkel? Veszítsük el Szerbiát és Törökországot, de miénk a kétes dicsőség, hogy Boszniát és Hercegovinát annektáltuk, fizethetünk érte tovább is, s hízalhatjuk s aját pénzünkön azt a csomó bosnyákokat, hiszen mi különben ugyanis megfulladnánk a saját zsirunban. Vesszen keleti exportunk, menjen tönkre szépen fejlődő gyáripárunk, de megmentettük nagyhatalmi állásunkat, s ez kárpótol bennünket mindenért.

Az alkotmányos Törökországban várható nagy fellendülésnek majd a többi állam veszi hasznát. Mi pedig boldogan ölelhetjük keblünkre Szerajevó derék polgármesterét, mert ő az annexió mellett van, s kinevezik majd bizonyára udvari tanácsosnak is, nekünk ugyanis annyi jóbarátunk van a nagyhatalmak közt, hogy fel sem kell vennünk Törökország állásfoglalását ellenünk. Csak arra volnánk kíváncsiak, vajjon exportáló gyárosaink elhelyezhetik-e majd árujukat a „hü szövetséges“ Németországban, ha legjobb piacunkat, Törökországot végleg elveszítjük?

s. p.

Andrássy november 10-én nyújtja be a választási reformot. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, aki tegnap érkezett vissza Birtokáról a fővárosba, ma fixirozta azt az időpontot, amikor a Ház elé terjeszti a választójogi javaslatot.

A belügyminiszter legújabb terminusa: november tizedike. Ha ekkor nem, hát soha! Azt hirdetik büszkén a kormány csatlósai, de rögtön kénytelenek hozzáfűzni, hogy az előzetes szen'esítés még nincs meg. Azt hangoztatják azonban, hogy a király Andrássy szóbeli előadásai után *elvben* hozzájárult a törvénytervezet alapvető intézkedéseire, csak még a formai elintézés nincs meg.

A jövő hét egyik legelső napján egyébként Andrássy kihallgatásra megy az uralkodóhoz s ekkor, reméli, hogy a tényleges jóváhagyást is megkapja, mert nem hihető, hogy a pluralitás, vagy a nyílt szavazás miatt ilyen komoly időben kormányválságot akarna fölidézni.

Ami különben a szavazás módját illeti, Andrássy esetleg hozzájárul ahhoz, hogy csak a vidéki kerületekben legyen az nyílt, míg a városokban legyen titkos a szavazás. A kerületek beosztásáról szóló javaslat még nem kész, s így november 10-én nem is kerül benyújtásra.

Jól beavatott körökben ma azt beszélték, hogy az alkotmánypárt és függetlenségi párt fuziója, a választói konfliktus elsimultával, közelebb van, mint valaha.

Az utcanevek a városi delegációban és a képviselő testületben.

Nagy vihar a rappresentanzában.

Baccich Icilio és társainak irredentista merényletei a régi utcaneveknek új, olaszországi vonatkozásukra való átkeresztelése ugyilátszik végre mégis felélesztette a régi jobb érzésű fiumánóknak lelkiismeretét.

A városi állandó bizottság tegnap déli ülésében maga a polgármester, Paicurich, Minach, Luppis, Ossoinack János, Brancheita és Sirola városatyák azon az állásponton voltak, hogy a régi megszokott utcanevek nagy részét meg lehetne hagyni s Luppis alpolgármester nyíltan ki is mondta, hogy a kiküldött bizottság javaslata „tropa italiano.“ Csak Kuscher Zanella és Grossich kardoskodtak a javaslat változtatlan elfogadása mellett, de midőn látták, hogy magukra vannak hagyatva, sőt az állandó bizottság nagy többséggel amellet döntött, hogy az Adamich-tér maradjon meg ennek s ne kereszteltesék el Dante térnek, dühösen kivonultak a tereméből.

Este azután a reprezentanzában teljes erővel kitört a vihar, Zanella maga érezvén, hogy az utcanévek kérdéséből baj lesz a pártban, nagy ravaszul elutazott 6 órákor Budapestre. Icilio Bacich azonban felvonultatta a karzatra az egész Giovine Fiumét, amely látva, hogy a reprezentanza józanabb tagjai és maga a polgármester sem ijed meg az ő karzati fiókrapprezentájuk folytonos közbeszólásaitól, a mérsékelt irányú felszólalásoknál oly éktelen fülsiketítő lármába és szünni nem akaró füttyülésbe törtek ki, amely sokszor percekig lehetetlenné tette a tanácskozást.

A tárgyalás elején dr. Grossich a Bacich-licilio frakció nevében azt az indítványt tette, hogy „en bloc” fogadják el az utcanévek dolgában kiküldött bizottság javaslatát.

Vio Ferenc dr. polgármester ezen indítvány ellen két ízben tiltakozott. Először is hivatkozott arra, hogy az állandó bizottság aznap ülésén már több változtatást ejtett az eredeti javaslaton, azután pedig ünnepélyesen tiltakozott az ellen, hogy a Ciotta utcát, melyben Fiume nagy polgármestere született és lakott, más névre kereszteljék, az Adamich-teret pedig, amely az 1868-iki reprezentanza Teatro Comunale nagylelkű admányozójának, Adamich fiumei patriciusnak nevét viseli örökre. Dante-teret nevezék el.

A podeszta szavainak hatása alatt Grossich indítványát a többség elvetette, amit a karzati fiókrapprezentanza dobhártya-repesztő, sivítő füttyökkel fogadott. A podeszta többször megintette a karzatot, de miután a további felszólalások során a karzati tohnavohn megismétlődött, figyelmeztetés után a polgármester a karzatot rendőrökkel és teremőrökkel kiűrtette. Az egész karzat rázendített erre a Lega Nazionale dalára és a Dante-hymuszra és tele torokkal énekelve vonult ki lassan. Az utolsó egyike még azt kiáltotta a podeszta felé: „Abasso il carizmo”, mire Vio Ferenc haragosan így válaszolt: „Amig én ebben a polgármesteri székhelyben ülök, nem fogom tűrni, hogy mások terrorizáljanak és reám erőszakolják véleményüket.”

Evvél az emlékezetes ülés, anélkül, hogy a nevek dolgában bármit is határozott volna, véget ért, mivel „hálás közönség” hiányában a városatyák egy része a karzat népevel együtt eltávozott és így az ülés határozatképtelen lett.

Lent a városháza előtt a távozó Grossich dr.-t zajosan megéljenzették és többen az kiáltották feléje: „Evviva il podeszta dr. Grossich!”

UJDONSÁGOK.

— **Tünetemény a Kvarnerón.** E cimen a „M-g” valószínűleg Garádi Viktor tollából közli a következőket:

A chioggiai halászoknak rossz napjaik vannak. Oka pedig ennek egyszerűen az, hogy igen sok halat fognak. A dolog ugyan furcsának tetszik. Mert hiszen a halászszezon csak akkor szomorkodik, ha nem fog halat, ha nem kedvez neki a szerencse s a hal elkerüli a hálóját. De ha megtelik a hajó és dus a zsákmány, sok a hal, bezeg nagyon megőrül neki s ilyenkor azt szokta mondani, hogy: „Hála Istennek ma jó napom volt.”

Csak hogy most nem igen örül neki, mert ez a hal neki nem kell, ez a hal neki nem hal. Ami pedig nem egyéb, mint apró szardella, a halászok nyelvén „papalina” amely olyan óriási rajokban jelent meg az idén vizeinkben, s különösen a fiumei öbölben, hogy néhol a szó teljes értelmében nyüzsgő tőle a tenger. Az éjjel is mintegy ötvenezer kilogrammot fogtak a chioggiai halászok öblökben és sokat visszadobtak a tengerbe, mert nem tudták mitévők legyenek velük. Egy-egy kosárért 40—50 fillérnél alig kapnak többet, pedig legalább is 15 kg. halat tartalmaz mindegyik. A szardella szokatlan nagy mennyiségben való föllépésének okát a fiumei m. kir. biológiai állomáson kutatni kezdték és a kutatások igen érdekes és meglepő eredménnyel jártak.

Eddig ki nem derített ok miatt, de valószínű, hogy a tartós, csöndes, száraz és meleg időjárás miatt beállt tengeráramlási és hőmérsékleti rendkívüli viszonyok s ennek következtében a tengervíz sűrűségének, illetve sótartalmának erős változása folytán egy apró állatka jelent meg vizeinkben, amely nem szerepelt eddig a Kvarneró faunájában s többnyire a

Középtenger déli vizeiben élt. Ez a ritka vendég a pterodakhoz, vagy szárnyas csigákhoz tartozó Cressis acicula nevű puhatestű állat, amelynek szép lilaszínű teste mintegy 15 mm. hosszú, átlátszó, tüllaku héjban van s az egész úgy tűnik föl, mint az ametisztből való ékes tű. A sötétben erős fényt áraszt és miriad lángocskával borítja be éjjel a tengert.

— **A 300 koronás lopás.** Sestan Nino lakost, ki Jakoviccs János borkereskedő 300 koronáját cirkvenicai szállásán ellopta s azután eltűnt, tegnap Pélában elfogták. A pénzt csaknem teljes összegben megtalálták nála.

— **Meglopott visszavándorló.** Fábrián Antal vasutast, kit azzal gyanúsítottak, hogy Orbán István visszavándorló kisbirtokostól 1805 koronát érő négy csekkjét, két ezüst óráját és bőrdíjót ellopta, miután kiderült ártatlansága, a rendőrség szabadon bocsátotta. Letartóztatták ellenben Tóth István és Palco István nevű egyéneket, kik ugyan bevallották, hogy a bőrdíjót ellopták, de a csekkjeiről nem akarnak tudni semmit. A két tolvajt még a tegnapi nap folyamán lezárták.

— **Lopás az Istriano gőzösön.** A minap megirtuk, hogy Obor Tamás, az Istriano gőzös első matrózát ismeretlen tettes meglopotta. A meglopott ember Mladinoviccs pincért fogta gyanuba a lopás miatt, ki alig néhány napja hagyta el helyét az Istriano-n. Tegnap Obor véletlenül találkozott a pincérral, s átadta Beusterien rendőrfogalmazónak. A fiatalember tagadta a lopást, de mégis lecsukták. Miután már büntetve volt lopás miatt, kitiltják a város területéről.

— **Árutorlódás Udinében.** Az olasz államvasutak veneziai üzletigazgatóságának újabb közlése szerint Udine állomáson a még folyton tarjő árutorlódás miatt a kocsirakomány teheráru felvétele állami egyedárusági, továbbá szőlő, must és élelmiszerek kivételével folyó hónap 18-áig marad beszüntetve.

— **Tengeri kirándulás Fianona és Rabaz-ba.** A magyar-horvát tengerhajózási r. t. holnap, f. hó. 18-án tengeri kirándulást rendez Fiuméből Abbazia és Lovrana érintésével Fianona és Rabazba, a Tátra nevű gőzössel.

Indulás Fiuméből a Szápary rakpartról d. u. 1.30, Abbaziából 2.30 és Lovranából 2.50 órákor. Tartózkodás Rabazban egy óra. Visszajövet Fiuméba este 8.15 órákor. Menetár oda és vissza 4 korona személyenként.

— **Rendkívüli járat Fiuméből Abbaziába és vissza.** A magyar-horvát tengerhajózási r. t. közli, hogy vasárnap f. hó 18-án az utolsó járat Fiuméből Abbaziába este 9.30 és Abbaziából Fiuméba este 10.30 órákor lesz.

— **A kikötőből.** Október 17. Érkezett: „Cypria” angol gőzös Liverpoolból 177 tonna vegyes áruval.

Indult: „Balaton” magyar gőzös Génua érintésével Santosba 2600 hordó liszttel, 500 tonna fával Génua részére és 60 tonna vegyes áruval; „Persia” osztrák gőzös Kobeba 1900 tonna cukorral, 70 tonna fával és 120 tonna vegyes áruval.

— **A „rampás.”** A délvídeken az új bort „rampás”-nak hívják. Jó ital ez, de aki hirtelen, mohón iszja, azt úgy az asztal alá temeti, hogy két napig sem lehet lelket verni bele.

Az őszi hadgyakorlatok alkalmával katonáék néhol már új borra akadtak. Az egyik debreceni fiú, nem ismervén a rampásnak keresztelt új bor természetét, kétszer-háromszor is nekifeküdt a pincegádorban levő kis hordó bornak. Nem tudhatni, hogy mikép és mennyi ideig történt az italozás, de tény, hogy éjfél-tájban a házigazda bérese nagy rémületére megbotlott egy, az udvaron heverő — hullában.

Felverte a házat, a katonai parancsnokságot is értesítették, vizsgálat indult meg, de bizony a szegény bakát nem lehetett életre kelteni. Nem volt abban élet egy csipet sem. A kapitány ur, orvos nem levén kéznél, felelőssége teljes tudatában, táviratban értesítette az ezred törzsét a halálesetről, ahonnan egyben további rendelkezést kért.

A szegény halottat bevitték a szobába, ott lefektették az ágyra és az ajtót szorgosan bezárták. Már dél felé járt az idő, amikor éktelen dörömbölés verte fel a házat. A halott verte ököllel az ajtót és ordított hozzá:

— Víz adjatok!

A szegény megszomjazott a sok erőbortól és arra felébredt. A kapitány ur pedig, miután személyesen megnézte az élő-halottat és kiszózt rá „wegen Irreführung seiner Vorgesetzten” harminc napi kaszárnyaárístomot, sietett a táviróhivatalba és megtáviratozta az ezredparancsnokságnak:

— *Der Tode war besoffen.*

— **Az Ungaro-Croata társaság új gőzösei.** Kielből érkezett tudósítás szerint héten elkészült a „Brassó” és „Pozsony” gőzös, melyeket a Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság részére építettek. A gőzösök személy és áruszállításra vannak berendezve, 400 tonna hordképességgel bírnak, hármasszerezű gépekkel vannak ellátva, amelyek 400 indikált lóerőt fejtenek ki és a f. hó 15-én Kielben megtartott próbák alkalmával a „Pozsony” óránként 11.7, a „Brassó” pedig óránként 11.9 mérföldnyi sebességet ért el. Mindkét gőzös a mai vagy holnap nap folyamán Kielből a Vilmos-csatornára keresztül elindul Fiuméba, ahová november első felében fognak megérkezni, úgy hogy még november folyamán be lesznek állítva a dalmáciai szolgálatba.

x **És mégis igaz,** hogy a legjobb, legmegbízhatóbb háziszser a valódi „Erő-sósorszesz”. Ezt hallani mindenkitől, aki egyszer kísérletet tesz vele. Oly ideálisan szerencsés összetételű sósorszesz ez, amelyet mindazok, kik az „Erő-sósorszesz”-t tettek meg állandó háziszserükné, méltán nevezhetik az egészség öréneke, nemcsak azért, mert páratlan erősi hatásával edzi a testet, hanem mert tömördek esetben szolgál csillapítóul. „Erő-sósorszesz” 30, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben mindenütt kapható. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Kosmos-laboratórium Győr.

x **Uj magyar hentes üzlet.** Szathmáry György, a helybeli Baccarich cég volt első segédje, Viccolo della Germania 1. szám alatt a kis vásárcsarnok közelében e hó 20-án magyar hentes üzletet nyit, hol az összes e szakmába vágó cikkek kitűnő minőségben tisztán készítve és kezelve naponta frissen kaphatók lesznek. Ajánljuk a törekvő fiatal magyar iparost a fiumei magyarság jóindulatu figyelmébe.

Távirat ◀▶ Telefon.

A nemzetközi konferencia veszélyben.

PÁRIS, okt. 17. Amint előrelátható volt a nemzetközi konferenciának francia-angol-orosz részről megállapított programját minden oldalról elégedetlenséggel fogadják. „Temps” mai számának első oldala tele van interjúkkal s véleményekkel, amelyek ma nem egytől-egyig elégedetlenséget fejeznek ki.

Bulgária, természetesen, meg van elégedve. Naum pasa, török nagykövet heves rekriminációkba tör ki. Keserűen hangoztatja, hogy Törökország még mindig fejős tehene valamennyi hatalomnak. A porta soha sem fog abba beleegyezni, hogy a novibazári szandzsákot osszák fel Szerbia és Montenegró között. Maga Ausztria-Magyarország sem fog abba belemenni.

Vestnics, Szerbia párisi követe azt mondja, hogy a konferencia programján közzétételére a szerb nép hatalmas tiltakozással felelt Belgrád utcáin és vidékén.

Delyannis görög miniszter meg van elégedve Kréta annexiójával.

Németország hallgat. Állásfoglalásában csak annyi szivárgott ki, hogy sem Szerbiának, sem Montenegrónak olynemű kárpótlásába nem megy bele, amely akár Ausztria-Magyarországi akár Törökországi jelenlegi területének rovására menne.

Ausztria-Magyarország Bosznia-Hercegovinának semmiféle „határkiigazításába” nem megy bele. A novibazári szandzsákot pedig azért adta vissza Törökországnak, hogy az Törökországi maradjon.

Olaszország eddig nem foglalt állást semmilyen irányban.

A dunai monitorok.

ZIMONY, okt. 16. Belgrádban az utóbb napokban azt a hírt terjesztették, hogy az A Dunára küldött monitor-hajóraj messze a szeghatártól, a Varjas torkolatnál fönnakadt, mert

alacsony vizállás miatt az ott lévő zátonyok fölött nem tudott keresztüljutni. Nyilvánvaló, hogy ez a hír a belgrádi tüntetők kedvének éllesztésére való volt, mert a valóság az, hogy az egész hajóraj Pétervárad alatt áll. A hat monitor mellett azonban csupán két őrnaszád maradt. A hajórajhoz tartozó másik két őrnaszád más rendeltetése van. Fölváltva teljesített szolgálatban a Dunán járó hajókat figyelik, föltartóztatván minden hajót, mely a Dunán lefelé jön. Ha a hajó megállt, az őrnaszád egy pénzügyőt küld a hajóra, aki megvizsgálja az árukománnyt, főképpen ama célból, hogy a zimonyi vámhivatal munkáját megkönnyítse. A vizsgálat után a hajók szabadon folytathatják útjukat. A monitor-hajóraj parancsot kapott, hogy e hónap 19-én Zimony alá menjen és az ott lévő haditengerészeti lövőtérre éles töltekkel gyakorlatokat végezzen. A zimonyi polgármester már figyelmeztette a lakosságot, hogy hétfőn kerülje a gyarkorlóter környékét.

Szerb készülődések.

BELGRAD, okt. 17. Tegnap este a tiszikaszinóban nagy béke-vacsora volt az összesküvő tiszték részvételével s aztán a hadsereg tisztikara titkos gyűlést tartott a hadi előkészületek dolgában.

Híresztelik, hogy a szkupstina határozata az udvartartást és a nemzeti bankot Belgrádból Kragujevácsba helyezik át, mert minden nap bekövetkezhetik az osztrák-magyar csapatok bevonulása.

Török hadtestek mozgósítása.

BERLIN, okt. 17. Szalonikiból táviratozta a „Lokalanzeiger“-nek, hogy három hadtestet mozgósítottak Monasztirban, Janinában és Skuttariban. Szalonikiban behívták a tartalékosokat is.

Szerb aknák a Dunában?

TITEL, okt. 17. Itt rémhírek vannak elterjedve, amelyek szerint a szerbek a Dunába robbanó aknákat helyeztek el, amelyek a monitorokat veszélyeztetik, ha lefutnak Belgrád alá. A híresztelések szerint növeli a veszedelemet az a körülmény, hogy az aknák egyikike másika elszabadult és a víz sodra által lefelé vitetett, úgy hogy a személyszállító hajók is a legnagyobb veszedelemnek vannak kitéve.

Lövőgyakorlatok élestölténnel.

TITEL, okt. 17. A dunai monitorok Szlankamen közelében éles töltekkel gyakorlatoznak s a durranásokat az egész környéken hallják. A lakosság módfelett meg van ijedve s mindenféle hírek keltek szárnyra.

BUDAPEST, okt. 17. Félhivatalosan kijelentik, hogy az osztrák-magyar monitorok most végzik az Aldunán a rendes harcserű lövő gyakorlatokat, amelyeknek semmi különös jelentőséget nem kell tulajdonítani.

Hír a szerb bandákról.

SZALONIKI, okt. 17. Ideérkezett hiteles jelentések szerint a szerb bandák betörése Boszniában minden percben várható.

Ötezer szerb a határon.

BUDAPEST, okt. 17. Plevljéből érkezett utasok mesélik, hogy a szerb-bosnyák határon egy körülbelül ötezer főből álló szerb csapat áll.

Nincs mozósítás.

BUDAPEST, okt. 17. Félhivatalosan kijelentik, hogy a mozgósítás elrendeléséről szóló híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. A mozgósítás legelemibb követelménye a tartalékosok behívása, amelyet csak a király rendelhet el. Ez pedig eddig nem történt meg.

A bojkott.

FRANKFURT, okt. 17. Konstantinápolyból jelenti a Frankfurter Zeitung tudósítója, hogy a török kikötőkben az osztrák-magyar kereskedelmi hajók forgalma teljesen megakadt és a kár egyelőre megbecsülhetetlen. Pallavicini őrnagy, osztrák-magyar nagykövet ma emiatt újabb lépéseket tett a nagyvezirnél és a portától követelt kárterítést nem csak a hajóforgalom hanem minden más kárért, amely az osztrák és magyar alattvalókat éri.

Egy Lloyd-hajó megtámadása.

PORT-SAID, okt. 17. A tegnap ideérkezett „Achile“ osztrák Lloyd hajó parancsnoka jelenti, hogy Beyruthban a felizgatott néptömeg késekkel és revolverekkel akadályozták meg a legénységet, hogy az óda szóló árukat kirakja, és az osztrák-magyar postát felvegye. Az „Achile“ ennél fogva ma Alexandriába ment,

hogy az árut és a szigriai postát ott egy más gőzösnek adja át.

Törökország pénzt kap.

LONDON, okt. 17. A „Financial News“ jelentése szerint megkezdődtek a tárgyalások a végből, hogy Törökországnak kárpótlásul Kelet-Ruméliáért és Bosznia elvesztéseért a hatalmak garanciájával egy 50 millió font sterling — 1200 millió korona — összegű kölcsönt adjanak kedvező föltételek mellett. Ezen megoldással szemben Oroszország támaszt nehézségeket.

Az energikus Bulgária.

SZÓFIA, okt. 17. A bolgar kormány az osztrák-magyar és német jegyzékekre ma küldte el válaszat, amelyben kijelenti, hogy a keleti vasutakat nem adja vissza és minden kívülről jövő intervenciót visszautasít.

A zárszámadási bizottság ülése.

BUDAPEST, okt. 17. A magyar delegáció zárszámadási aibizottsága ma Zichy János gróf elnöklése alatt ülést tartott. Több felszólalás után elfogadták az 1909-iki zárszámadást.

Aehrenthal a királynál.

BUDAPEST, okt. 17. Aehrenthal külügyminiszter ma hosszabb kihallgatáson jelent meg a királynál s azután Wekerle miniszterelnökkel tanácskozott.

Ötszáz millió csatornákra.

BÉCS, okt. 17. Az osztrák kormány azonnal a rajrát összeülése után egy törvényjavaslatot fog előterjeszteni, melyben az osztrák képviselőháztól négyszáz milliót fog kérni a Duna-Odera csatorna létesítésére és száz milliót különféle folyamszabályozásokra.

Nagy betörés.

ZIMONY, okt. 17. Weisz Hermann helybeli gabonanagykereskedő irodájába ma éjjel ismeretlen tettesek betörték, kifeszítették a Wertheim szekrényt és nagy összegű készpénzt és értékpapírokat elraboltak.

Öngyilkos ügyvéd.

BUDAPEST, okt. 17. Diczenty Géza szegárdi ügyvéd és Gyöngyös város főügyésze, ki egy idő óta Geiger Lajos budapesti ügyvédnél lakott, ma a városligetben fobelötte magát és azonnal meghalt. A rendőrségnek címzett hátrahagyott levelében azt írja, hogy váratlanul jött anyagi romlása kergeti az öngyilkosságba.

Megőrült csendőrsvezető.

SZATMÁR, okt. 17. Zádory János csendőrsvezető, aki a dányosi gyilkosságot követő cigányüldözésben kitüntette magát az esettel járó nagy izgalmak következtében zavart elméjű lett s ma teljes erővel kitört rajta az örület. A szegény embert a tébolydába kellett szállítani.

Serdülő lányok és fiúk

erősekké és vidorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

AZ Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hárjuk figyelembe venni.

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb. Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a Könnyebben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kumin Ferenc úrtól a Via Germania 2. sz. alatt lévő

Sport-vendéglőt

átvettem. Kérem a n. é. közönséget, hogy azt a bizalmat, melyet Kumin Ferenc úrral szemben tanúsított, reám is átruháznai sziveskedjék. Főtörökvésem oda irányul, hogy kiténő házikoszt, valamint itatok és kiszolgálásban a n. é. közönséget kielégítem.

Tisztelettel

Hönsch Pál

a Sport-vendéglő tulajdonosa.

Fontos ujtás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)
új vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsort és
a serfőzdenek különleges, a leghíresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksőrrök.

Fontos ujtás!

Első fiemei magyar úri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Külön női teremben hajmosás, fésülés, és mindennemű modern hajmunkák végeztetnek.

Az úri teremben pontos és jó kiszolgálás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

SVÁJCZ

Bern-Oberland, Interlacken stb.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vás- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

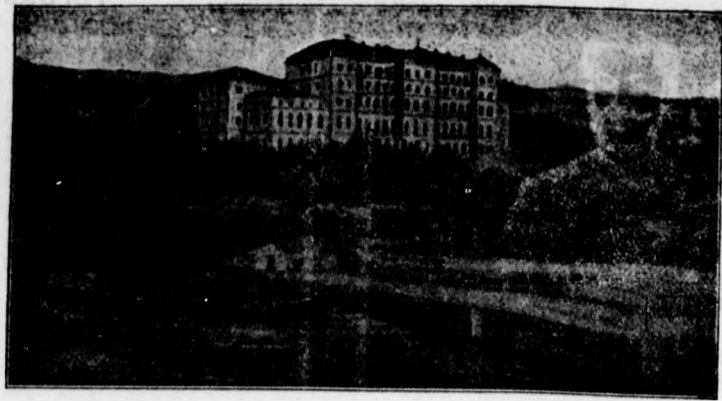
ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben „KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

Az új bérlo által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett **THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN** kitünő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron. Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényü tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használod,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehérneműt! Megtakarít fáradtságot és veszélyeséget kiméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát!
• Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

Első fiumei magyar
kárpitos és diszitó

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitó és angol börmunkát jutányos árban. Szíves pártfogást kér **Garami József**, a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYÖR.
Kapható mindenütt.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER**

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Étterem kilátással a Szt Márktérre.

— **Kitünő konyha minden órában.** —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

FERFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kitünő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok. Mérsékelt árak.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrásy (a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem!

Kérjen bérmentve árlapots mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stajér

férfi- női lodenszövetből

és valamennyi férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9 K.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmai ház)
működik naponként d. e. 9-12 d. u. 2-6

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténnként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.